Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 4. junija 2015*

„Predhodno odločanje — Status državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas — Direktiva 2003/109/ES — Člena 5(2) in 11(1) — Nacionalna zakonodaja, ki državljanom tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas, nalaga dolžnost integracije v družbo, ki se dokaže s testom in ki je ob nespoštovanju sankcionirana z globo“

V zadevi C-579/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Centrale Raad van Beroep (Nizozemska) z odločbo z dne 13. novembra 2013, ki je prispela na Sodišče 15. novembra 2013, v postopku

P,

S

proti

Commissie Sociale Zekerheid Breda,

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amstelveen,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), predsednica senata, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, J. L. da Cruz Vilaça in C. Lycourgos, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 5. novembra 2014,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za P in S J. B. Bierbach, odvetnik,

— za nizozemsko vlado M. Bulterman, M. de Ree, B. Koopman in J. Langer, agenti,

— za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, in N. Piçarra, agenta,

— za Evropsko komisijo M. Condou-Durande in G. Wils, agenta,

* Jezik postopka: nizozemščina.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. januarja 2015

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5(2) in člena 11(1) Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 272).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med P in S ter Commissie Sociale Zekerheid Breda (odbor za socialno varnost Breda, v nadaljevanju: Commissie Sociale Zekerheid) in College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amstelveen (svet župana in občinskih svetnikov občine Amstelveen), ker sta slednja naložila dolžnost integracije v družbo.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 2, 4, 6 in 12 Direktive 2003/109 je navedeno:

„(2) Evropski svet je na svojem posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 izjavil, da bi bilo treba pravni položaj državljanov tretjih držav približati pravnemu položaju državljanov držav članic in da bi bilo treba osebi, ki je zakonito prebivala v neki državi članici za časovno obdobje, ki ga je treba določiti, in ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas, zagotoviti v tej državi članici sklop enotnih pravic, ki so čim bližje tistim, ki jih uživajo državljani Evropske unije.

[…]

(4) Integracija državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah, je ključni element pri pospeševanju gospodarske in družbene kohezije in temeljni v Pogodbi naveden cilj Skupnosti.

[…]

(6) Glavni kriterij za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas bi morala biti dolžina prebivanja na ozemlju države članice. Prebivanje bi moralo biti zakonito in nepretrgano, da se dokaže, da je posameznik zaživel v deželi. Predvideti bi bilo treba stopnjo prožnosti, tako da je možno upoštevati okoliščine, v katerih bi posameznik morda moral začasno zapustiti ozemlje.

[…]

(12) Da bi bilo enakopravno obravnavanje resničen instrument [Za vzpostavitev učinkovitega instrumenta] za vključevanje prebivalcev za daljši čas v družbo, v kateri živijo, bi jih morali obravnavati enakopravno z državljani države članice v zvezi s vrsto gospodarskih in socialnih zadev pod ustreznimi pogoji, opredeljenimi s to direktivo.

4 Člen 1(a) navedene direktive, naslovljen „Vsebina“, določa:

„Ta direktiva določa:

(a) pogoje za dodeljevanje in odvzem statusa rezidenta za daljši čas, ki ga zagotavlja država članica državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo na njenem ozemlju, ter z njim povezanih pravic; […]“

5 Člen 4(1) te direktive določa:

„Države članice podelijo status rezidentov za daljši čas državljanom tretjih držav, ki so [neposredno] pred predložitvijo ustrezne vloge pet let zakonito in neprekinjeno prebivali na njihovem ozemlju.“

6 Člen 5 Direktive 2003/109, naslovljen „Pogoji za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas“, določa:

„1. Države članice od državljanov tretjih držav zahtevajo, da zagotovijo dokazila o tem, da imajo zase in za vzdrževane družinske člane:

(a) stalna in redna sredstva, ki zadoščajo za vzdrževanje njega in njegovih družinskih članov, ne da bi potreboval socialno pomoč te države članice. Države članice ovrednotijo te vire glede na njihovo naravo in rednost ter lahko upoštevajo raven minimalnih plač in pokojnin pred vlogo za status rezidenta za daljši čas;

(b) zdravstveno zavarovanje za vsa tveganja, ki so običajno vključena za njihove državljane v zadevnih državah članicah [zadevni državi članici].

2. Države članice od državljanov tretjih držav lahko zahtevajo, da izpolnjujejo pogoje za integracijo v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo.“

7 Člen 11 navedene direktive, naslovljen „Enaka obravnava“, v odstavku 1 določa:

„Rezidenti za daljši čas se obravnavajo enako kot državljani glede:

(a) dostopa do zaposlitve in samozaposlitve, pod pogojem da te dejavnosti nimajo za posledico niti občasne vključenosti v izvajanje javnih pooblastil, ter pogojev zaposlovanja in delovnih pogojev, vključno s pogoji za odpuščanje in plačilo;

(b) izobraževanja in poklicnega usposabljanja, vključno s štipendijami za študij skladno z nacionalno zakonodajo;

(c) priznavanja poklicnih diplom, spričeval in drugih kvalifikacij skladno z ustreznimi nacionalnimi postopki;

(d) socialnega zavarovanja, socialne pomoči in socialnega varstva, kot določa nacionalna zakonodaja;

(e) davčnih ugodnosti;

(f) dostopa do blaga in storitev ter dobav blaga in opravljanja storitev, dostopnih javnosti, ter postopkov za pridobitev nastanitve;

(g) svobode združevanja, pripadnosti in članstva v organizaciji, ki zastopa delavce ali delodajalce, ali članstva v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo poseben poklic, vključno s ugodnostmi, ki jih nudijo te organizacije, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;

(h) prostega dostopa do celotnega ozemlja zadevne države članice v mejah, ki jih določa nacionalna zakonodaja zaradi varnosti.

[…]“.

Nizozemsko pravo

8 Člen 1(p) zakon o tujcih iz leta 2000 (Vreemdelingenwet 2000) v različici, ki se je uporabljala v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: Vw 2000), določa:

„V tem zakonu in na njem temelječih določbah pomeni pojem:

[…]

p. rezident za daljši čas: imetnika dovoljenja za stalno prebivanje v smislu člena 20, izdanega na podlagi člena 8(2) Direktive 2003/109, ali dovoljenja za prebivanje ES rezidenta za daljši čas, ki ga je izdala druga država pogodbenica […]“

9 Člen 20(1) navedenega zakona določa:

„Minister je pristojen za:

a. odobritev, zavrnitev, zavrženje ali spremembo vloge za izdajo ali spremembo dovoljenja za stalno prebivanje;

b. razveljavitev ali spremembo dovoljenja za stalno prebivanje.“

10 Člen 21(1) Ww 2000 določa:

„Ob uporabi člena 8(2) Direktive 2003/109 se tujcu vloga za izdajo ali spremembo dovoljenja za stalno prebivanje v smislu člena 20 zavrne le:

a. če neposredno pred vložitvijo vloge ni pet let neprekinjeno zakonito prebival v smislu člena 8;

[…]

k. če ni opravil integracijskega testa iz člena 7(2)(a) zakona o integraciji v družbo [(Wet Inburgering) v različici, ki se uporablja v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: Wi)] ali ni pridobil diplome, potrdila ali drugega dokumenta iz člena 5(1)(c) tega zakona.“

11 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da Wi ureja integracijo vseh migrantov, ki prebivajo na Nizozemskem, v nizozemsko družbo. Integracija v družbo obsega pridobitev ustnega in pisnega znanja nizozemskega jezika ter poznavanja nizozemske družbe. Znanje jezika in poznavanje nizozemske družbe se ocenita na podlagi testa. Tako migranti, ki na datum začetka veljave Wi, to je 1. januarja 2007, zakonito prebivajo na Nizozemskem dolgo časa, kot migranti, ki so na Nizozemsko prišli po tem datumu, imajo načeloma dolžnost integracije v družbo od 1. januarja 2007 dalje ali od datuma, od katerega zakonito prebivajo na Nizozemskem po 1. januarju 2007.

12 Člen 3 Wi določa:

„1. Integrirati v družbo se je dolžan tujec, ki zakonito prebiva v smislu člena 8, od (a) do (e) ali (l), Vw 2000 in ki:

a. na Nizozemskem prebiva zaradi namena, ki ni začasen namen,

[…]

4. Dolžnost integracije v družbo v smislu odstavka 1 se ne ustanovi z retroaktivnim učinkom.“

13 Člen 5 Wi določa:

„1. Ne glede na člen 3 dolžnost integracije v družbo ne obstaja za osebo, ki:

a. je mlajša od 16 let ali starejša od 65 let;

b. je vsaj osem let v šoloobvezni starosti prebivala na Nizozemskem;

c. ima diplomo, potrdilo ali drug dokument, določen z uredbo ali na njeni podlagi;

d. je šoloobvezna ali zanjo velja obveznost usposabljanja;

e. v okviru šolske obveznosti ali obveznosti usposabljanja obiskuje izobraževanje, ki se zaključi s podelitvijo diplome, potrdila ali drugega dokumenta v skladu s točko (c);

f. je dokazala, da ima zadostno ustno in pisno znanje nizozemskega jezika ter očitno poznavanje nizozemske družbe.

2. Prav tako dolžnosti integracije v družbo nima:

[…]

c. tujec, ki je na podlagi zakonodaje države članice Evropske unije ali druge države pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru izpolnil enega od pogojev za integracijo za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas v smislu Direktive 2003/109;

[…]

3. Oseba, ki se je dolžna integrirati v družbo in ki ima diplomo, potrdilo ali drug dokument, določen z uredbo ali na njeni podlagi, iz katerega izhaja, da že ima delno znanje in poznavanje iz člena 7, se oprosti dolžnosti pridobitve tega poznavanja in znanja ter opravljanja temu ustreznega dela integracijskega testa.

4. Z uredbo ali na njeni podlagi se lahko določijo pravila v zvezi z:

a. nadaljnjo popolno ali delno oprostitvijo od dolžnosti integracije v družbo;

b. prebivanjem v smislu odstavka 1(b) in

c. uporabo odstavka 1(f).

5. Minister lahko določi podrobna upravna pravila za uporabo odstavka 2(d).“

14 Člen 31 navedenega zakona določa:

„1. College van Burgemeester en Wethouders naloži globo osebam, ki so se dolžne integrirati v družbo, ki v roku iz člena 7(1) ali v podaljšanem roku na podlagi odstavka 2(a) niso opravile integracijskega testa.

2. Ne glede na odstavek 1:

a. College van Burgemeester en Wethouders podaljša rok iz člena 7(1), če oseba, ki se je dolžna integrirati v družbo, dokaže, da ji ni mogoče ničesar očitati glede tega, da ni opravila integracijskega testa, ali

b. College van Burgemeester en Wethouders oprosti dolžnosti integracije v družbo, če na podlagi dokazljivih prizadevanj osebe, ki se je dolžna integrirati v družbo, presodi, da je razumljivo, da ne more opraviti integracijskega testa.

3. S splošnim upravnim aktom ali na njegovi podlagi se določijo pravila v zvezi z odstavkom 2.“

15 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je Wi začel veljati 1. januarja 2007. Z začetkom veljave tega zakona se je v Vw iz leta 2000 vstavil člen 21(1)(k). Ta določba pa se je dejansko začela uporabljati šele 1. januarja 2010.

16 Nizozemska vlada v zvezi s tem pojasnjuje, da je dolžnost uspešno opraviti test integracije v družbo pogoj za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas tako za državljane tretjih držav, ki so po začetku veljave Wi prvič pridobili zakonito prebivališče na Nizozemskem, kot za državljane tretjih držav, ki so, čeprav so na datum začetka veljave Wi že zakonito prebivali na Nizozemskem, po 1. januarju 2010 zaprosili za status rezidenta za daljši čas. Člen 21(1)(k) Vw 2000 se torej uporabi za ti dve kategoriji državljanov.

17 Vendar državljani tretjih držav, ki so na datum začetka veljave Wi že zakonito prebivali na Nizozemskem in ki so za status rezidenta za daljši čas zaprosili v obdobju od 1. januarja 2007 do 1. januarja 2010, kot sta pritožnici v postopku glavni stvari, nimajo dolžnosti, da za pridobitev navedenega statusa uspešno opravijo test integracije v družbo. Člen 21(1)(k) Vw 2000 se torej za to kategorijo državljanov ne uporabi.

18 Vendar morajo državljani iz navedene kategorije test integracije v družbo uspešno opraviti v roku, ki se določi z odločbo College van Burgemeester en Wethouders občine, v kateri imajo navedeni državljani prebivališče, sicer se jim naloži globa. Če v tem roku testa ne opravijo uspešno, se določi nov rok, pri čemer se znesek globe vsakič poveča.

19 Dolžnost integracije v družbo, ki jo ima ta kategorija državljanov torej ne vpliva na niti na pridobitev niti na ohranitev statusa rezidenta za daljši čas.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

20 P in S sta državljanki tretjih držav, ki imata od 14. novembra 2008 in 8. junija 2007 zakoniti dovoljenji za prebivanje rezidenta za daljši čas, ki časovno nista omejeni, na podlagi Direktive 2003/109.

21 Commissie Sociale Zekerheid je z odločbo z dne 1. avgusta 2008 obvestil P, da ima dolžnost integracije v družbo, kot je določena v Wi, in da mora do 30. junija 2013 uspešno opraviti test integracije v družbo. P se je po tej odločbi vključila v program integracije v družbo, ki ga je organizirala Commissie Sociale Zekerheid. Ta program je 25. avgusta 2008 začasno prekinila iz zdravstvenih

razlogov. Nato ga ni več nadaljevala. Commissie Sociale Zekerheid je 4. avgusta 2009 ponovno ugotovil, da ima P to dolžnost in da mora do 30. junija 2013 ta test uspešno opraviti. Commissie Sociale Zekerheid je 25. februarja 2010 odločbo z dne 4. avgusta 2009 potrdila.

22 College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amstelveen je S z odločbo z dne 24. februarja 2010 obvestil, da ima dolžnost integracije v družbo, kot je določena v Wi, in da mora do 24. avgusta 2013 uspešno opraviti test integracije v družbo.

23 Centrale Raad van Beroep (osrednje upravno sodišče) je v okviru pritožb, ki sta jih P in S vložili zoper odločbi o zavrnitvi tožb, vloženih zoper odločbi, s katerima jima je bilo naloženo, da morata uspešno opraviti test integracije v družbo, izrazilo dvome glede skladnosti dolžnosti integracije v družbo z Direktivo 2003/109.

24 Natančneje, predložitveno sodišče se ob tem, da meni, da naložitev take dolžnosti temelji na členu 5(2) Direktive 2003/109, sprašuje, ali lahko države članice po dodelitvi statusa rezidenta za daljši čas določijo pogoje za integracijo v obliki testa integracije v družbo s sankcijo v okviru sistema glob.

25 Poleg tega predložitveno sodišče meni, da dolžnost integracije v družbo dejansko lahko izhaja iz člena 11(1)(a) in (b) Direktive 2003/109. Če je tako, navedena dolžnost glede na to, da ni naložena državljanom, tudi ne more zavezovati državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, ne da bi bilo kršeno načelo enakega obravnavanja iz navedene določbe.

26 Dalje, predložitveno sodišče meni, da je na podlagi nacionalnega prava sicer dejansko mogoče določiti pogoje za integracijo, vendar ti pogoji ne smejo biti taki, da onemogočajo ali zelo otežujejo pridobitev statusa rezidenta za daljši čas ali njegovo ohranitev. Predložitveno sodišče ne izključuje, da dolžnost integracije v družbo ni v skladu s tem merilom.

27 Nazadnje, predložitveno sodišče se sprašuje, ali obvestitev po pridobitvi statusa rezidenta za daljši čas o tem, da je treba dolžnost integracije v družbo izpolniti pozneje, kot je to v primeru S, vpliva na presojo skladnosti te dolžnosti z Direktivo 2003/109.

28 V teh okoliščinah je Centrale Raad van Beroep prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba smisel in namen Direktive 2003/109 oziroma njena člena 5(2) in/ali 11(1) razlagati tako, da z njo ni združljivo, če se na podlagi nacionalne zakonodaje državljanom tretjih držav, ki imajo status rezidenta za daljši čas, naloži dolžnost integracije v družbo, ki je sankcionirana z globo?

2. Ali je pri odgovoru na prvo vprašanje pomembno, ali je bila dolžnost integracije v družbo naložena pred pridobitvijo statusa rezidenta za daljši čas?“

Vprašanji za predhodno odločanje

29 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali Direktiva 2003/109, natančneje njena člena 5(2) in 11(1), nasprotujeta nacionalni zakonodaji, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki državljanom tretjih držav, ki že imajo status rezidenta za daljši čas, nalaga dolžnost uspešno opraviti test integracije v družbo, ki je ob nespoštovanju sankcionirana z globo, in ali je v zvezi s tem upoštevno, da je bil navedeni statut pridobljen pred ali po tem, ko je bila ta dolžnost naložena.

30 Najprej je treba poudariti, da se vprašanji predložitvenega sodišča nanašata izključno na državljane tretjih držav, ki na Nizozemskem zakonito prebivajo od datuma začetka veljave Wi, torej od 1. januarja 2007, in ki so za status rezidenta za daljši čas zaprosili v obdobju od 1. januarja 2007 do 1. januarja 2010, kot sta P in S.

31 Za to kategorijo državljanov dolžnost integracije v družbo iz postopka v glavni stvari, ki zajema uspešno opravljen test, s katerim se dokaže pridobitev ustnega in pisnega znanja nizozemskega jezika ter zadostno poznavanje nizozemske družbe, ni pogoj za pridobitev ali ohranitev statusa rezidenta za daljši čas, ampak pomeni zgolj naložitev globe tistim, ki tega testa po izteku določenega roka niso uspešno opravili.

32 Poleg tega je treba poudariti pomembnost, ki jo je zakonodajalec Unije dal ukrepom za integracijo, kot je med drugim razvidna iz uvodne izjave 4 Direktive 2003/109, v kateri je navedeno, da je integracija državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah, ključni element pri pospeševanju gospodarske in družbene kohezije in temeljni v Pogodbi naveden cilj Unije.

33 Na vprašanji, ki ju je postavilo predložitveno sodišče, je treba odgovoriti ob upoštevanju teh preudarkov.

34 Najprej, člen 5(2) Direktive 2003/109, naslovljen „Pogoji za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas“, določa, da države članice od državljanov tretjih držav lahko zahtevajo, da izpolnjujejo pogoje za integracijo v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo.

35 Iz besedila navedene določbe in iz njenega okvira je tako razvidno, da ta določba državam članicam daje možnost, da za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas zahtevajo, da so predhodno izpolnjeni nekateri pogoji za integracijo.

36 Člen 5(2) Direktive 2003/109 se torej nanaša na pogoje za integracijo, katerih izpolnitev je mogoče zahtevati pred dodelitvijo statusa rezidenta za daljši čas.

37 Vendar, kot je bilo navedeno v točki 31 te sodbe, dolžnost integracije v družbo iz postopka v glavni stvari ni pogoj niti za pridobitev niti za ohranitev statusa rezidenta za daljši čas državljanov tretjih držav, ki so za ta status zaprosili v obdobju od 1. januarja 2007 do 1. januarja 2010. Iz tega je razvidno, da glede te kategorije državljanov take dolžnosti ni mogoče šteti za pogoj za integracijo v smislu člena 5(2) Direktive 2003/109.

38 Ker člen 5(2) Direktive 2003/109 državam članicam niti ne nalaga niti ne prepoveduje, da od državljanov tretjih držav zahtevajo, da po pridobitvi statusa rezidenta za daljši čas izpolnijo dolžnosti integracije, ta člen ne nasprotuje ukrepu za integracijo, kot je ta iz postopka v glavni stvari.

39 Glede člena 11(1) Direktive 2003/109 je treba poudariti, da, kot je navedeno v uvodni izjavi 12 te direktive, ta člen državljanom tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas, zagotavlja enakopravno obravnavo z državljani zadevne države članice na področjih, naštetih v točkah od (a) do (h) navedenega člena.

40 Glede na to, da dolžnost integracije v družbo iz postopka v glavni stvari državljanom zadevne države članice ni naložena, je treba preizkusiti, ali bi taka dolžnost lahko bila v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, določenim v členu 11(1) Direktive 2003/109, na različnih področjih, ki so navedena v njem.

41 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso načelo enakega obravnavanja zahteva, naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in naj se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena (sodba S.P.C.M. in drugi, C-558/07, EU:C:2009:430, točka 74 in navedena sodna praksa).

42 V teh okoliščinah je treba poudariti, da sporni ukrepi za integracijo v bistvu zajemajo dolžnost pridobiti in/ali izkazati ustno in pisno znanje nizozemskega jezika ter poznavanje nizozemske družbe. Medtem, ko je za državljane zadevne države članice taka znanja in poznavanja mogoče domnevati, to ne velja za državljane tretjih držav. Zato je treba ugotoviti, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 52 sklepnih predlogov, da položaj državljanov tretjih držav ni primerljiv s položajem državljanov zadevne države članice v zvezi z ukrepi za integracijo, kot sta tako osvojitev znanja jezika kot znanja o družbi države.

43 Ker navedena položaja nista primerljiva s tem, da dolžnost integracije v družbo iz postopka v glavni stvari ni naložena državljanom zadevne države članice, ni kršena pravica državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, do enakega obravnavanja v primerjavi z državljani zadevne države članice v skladu s členom 11(1) Direktive 2003/109.

44 Vendar pravila za izvajanje te dolžnosti integracije v družbo ne smejo ogroziti načela prepovedi diskriminacije na področjih, naštetih v členu 11(1) Direktive 2003/109.

45 Vsekakor je treba dodati, da države članice ne smejo sprejeti nacionalne ureditve, ki bi lahko ogrozila uresničitev ciljev direktive in ji tako odvzela polni učinek (glej sodbo Komisija/Nizozemska, C-508/10, EU:C:2012:243, točka 65).

46 V zvezi s tem je osnovni cilj te direktive, kot je razvidno iz uvodnih izjav 4, 6 in 12 Direktive 2003/109, vključevanje državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah (glej sodbo Komisija/Nizozemska, C-508/10, EU:C:2012:243, točka 66).

47 Pri tem, najprej, glede dolžnosti uspešno opraviti test integracije v družbo iz postopka v glavni stvari ni sporno, da tako osvojitev znanja jezika kot znanja o družbi države članice gostiteljice bistveno olajša sporazumevanje med državljani tretjih držav in državljani zadevne države članice in poleg tega spodbuja interakcijo in razvoj socialnih stikov med njimi. Prav tako ni sporno, da osvojitev znanja jezika države članice gostiteljice olajša dostop državljanov tretjih držav do trga dela in poklicnega izobraževanja.

48 V tem smislu, ker dolžnost uspešno opraviti test, kot je ta iz postopka v glavni stvari, omogoča zagotoviti, da zadevni državljani tretjih držav pridobijo znanja, ki so nesporno koristna za vzpostavitev vezi z državo članico gostiteljico, je treba ugotoviti, da taka dolžnost ne ogroža uresničitve ciljev, ki jim sledi Direktiva 2003/109, ampak lahko, nasprotno, pripomore k njihovi uresničitvi.

49 Vendar pravila za izvajanje te dolžnosti ne smejo ogroziti teh ciljev, pri čemer je treba upoštevati zlasti stopnjo znanja, ki se zahteva za uspešno opravljanje testa integracije v družbo, dostopnost predavanj in materiala, potrebnega za pripravo na ta test, znesek plačil, ki veljajo za državljane tretjih držav, kot so stroški prijave k navedenemu testu, ali posebne individualne okoliščine, kot so starost, nepismenost ali stopnja izobrazbe.

50 Dalje, glede sistema glob iz postopka v glavni stvari je treba poudariti, da naložitev globe državljanom tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas in ki po izteku določenega roka testa integracije v družbo niso uspešno opravili, kot način zagotovitve izpolnitve dolžnosti integracije v družbo, ki jim je naložena, ne ogroža uresničitev ciljev, ki jim sledi Direktiva 2003/109, in ji zato ne odvzema polnega učinka.

51 Vendar je treba upoštevati, da je najvišji znesek globe, ki ga je mogoče naložiti, v postopku v glavni stvari relativno visok, in sicer 1 000 EUR ter da je to globo poleg tega mogoče naložiti vsakič, ko se iztečejo roki, določeni za uspešno opravljen test integracije v družbo, če ta test ni uspešno opravljen, brez omejitev dokler zadevni državljan tretje države navedenega testa ne opravi uspešno.

52 Poudariti je treba tudi, da se globa naloži državljanom tretjih držav, ki ob izteku roka, ki jim je naložen, testa integracije v družbo niso uspešno opravili, ne glede na to, ali ti državljani v navedem roku navedenega testa niso nikoli opravljali ali pa so ga opravljali večkrat.

53 Poleg tega stroške pristopa k testu integracije v družbo in, morebitne, stroške priprave na test, nosijo zadevni državljani tretjih držav. Navesti je treba tudi, da je nizozemska vlada med obravnavo navedla, da je znesek stroškov pristopa k testu 230 EUR, da morajo zadevni državljani tretjih držav te stroške plačati vsakič, ko v določenem roku pristopijo k testu integracije v družbo, in da se navedeni stroški državljanom tretjih držav, ki testa ne opravijo uspešno, ne povrnejo. Iz tega je tako razvidno, da naložitev globe ni edina negativna posledica za državljane tretjih držav, ki navedenega testa ne opravijo uspešno pred iztekom roka.

54 V teh okoliščinah, ki jih mora preveriti predložitveno sodišče, plačilo globe, s katero se sankcionira nespoštovanje dolžnosti uspešno opraviti test integracije v družbo, ki obstaja poleg plačila stroškov, povezanih z opravljenimi testi, lahko ogrozi uresničitev ciljev, ki jim sledi Direktiva 2003/109, in ji zato odvzame polni učinek.

55 Nazadnje, ker dolžnost integracije v družbo iz nacionalne zakonodaje iz postopka v glavni stvari ne vpliva na pridobitev in ohranitev statusa rezidenta za daljši čas državljanov tretjih držav, ki so za ta status zaprosili v obdobju od 1. januarja 2007 do 1. januarja 2010, kot je bilo navedeno v točki 31 te sodbe, je treba ugotoviti, da to, da je status rezidenta za daljši čas pridobljen pred ali po naložitvi te dolžnosti, v obravnavanem primeru za odgovor predložitvenemu sodišču ni upoštevno.

56 Glede na navedeno je treba na vprašanji predložitvenega sodišča odgovoriti, da Direktiva 2003/109, natančneje njena člena 5(2) in 11(1), ne nasprotujeta nacionalni zakonodaji, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki državljanom tretjih držav, ki že imajo status rezidenta za daljši čas, nalaga dolžnost uspešno opraviti test integracije v družbo, ki je ob nespoštovanju sankcionirana z globo, če pravila za izvajanje te dolžnosti ne morejo ogroziti uresničitve ciljev, ki jim sledi navedena direktiva, kar mora preveriti predložitveno sodišče. To, da je status rezidenta za daljši čas pridobljen pred ali po naložitvi dolžnosti uspešno opraviti test integracije v družbo, v zvezi s tem ni upoštevno.

Stroški

57 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člena 5(2) in 11(1) Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, ne nasprotujeta nacionalni zakonodaji, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki državljanom tretjih držav, ki že imajo status rezidenta za daljši čas, nalaga dolžnost uspešno opraviti test integracije v družbo, ki je ob nespoštovanju sankcionirana z globo, če pravila za izvajanje te dolžnosti ne morejo ogroziti uresničitve ciljev, ki jim sledi navedena direktiva, kar mora preveriti predložitveno sodišče. To, da je status rezidenta za daljši čas pridobljen pred ali po naložitvi dolžnosti uspešno opraviti test integracije v družbo, v zvezi s tem ni upoštevno.

Podpisi